

DZIENNIK BERLIŃSKI

Adres redakcji i administracji:
BERLIN W., Schifflerstraße 57.
Telefon: Bismark 7546.

Pocztowe konto czekowe: Berlin NW 7, nr. 4203

wychodzi codziennie
(prócz niedziel i świąt).

EKSPEDYCJA: Bytom OS. (Beuthen OS.) Kurfürstenstr. 19.

Cena abonamentu na pocztę miesięcznie 2,00 mk.
Wysyłka pod opaską w Niemczech 3,00 mk. miesięcznie.
Abonament w agencjach 2,00 marki miesięcznie.
Cena ogłoszeń w Niemczech:
— Za 1 milimetr ośmiołamowy 10 fenigów.

Rok XXIX

Piątek, 30-go października 1925

Nr. 248

Z niedoli Polaków - katolików w Berlinie.

Pożegnanie ks. Rychtera w parafii Panny Marji w Berlinie.

Katolicy-Polacy w Berlinie ponieśli ciężką stratę: ksiądz Rychter, który dawał całej licznej rzeszy katolików-Polaków pociechę i opiekę duchową przeniesiony został z Berlina do Rozenwaldu.

Gdy wiadomość o tem przeniesieniu nadeszła w początku października poruszyło to wszystkich głęboko.

Na południowym wschodzie Berlina w parafii Panny Marji mieszka bowiem około 2 000 Polaków, którzy jako dobrzy katolicy często bywali w Świątyni Pańskiej. Lecz proboszcz parafii ks. Wassmann nie ma w sobie sprawiedliwości dla swych polskich parafjan, i niedba o opiekę duchową nad nimi, a nawet, gdy jest w parafii wikary i kapelan Polak, lub oo polsku mówiący ksiądz, który daje kazania polskie i spowiedzi po polsku słucha, — to prędko zostaje przeniesiony, gdy się tylko okaże, że zdobył sobie miłość polskich parafjan.

To też od roku 1918 zmieniło się już w parafii 5 księży. Pierwszy był ks. Ledwan. Usunięto go. Drugi — ks. Adamus nie mógł znieść niechętnego i dokuczliwego traktowania władzy swojej i sam starał się o przeniesienie go z tej parafii. Trzecim był ks. Tomala, obrońca i opiekun Polaków. — Jego też zmuszono do ustąpienia i z zalem musiał odejść od swych parafjan. Ks. Wilemski, który po nim nastąpił, nie był Polakiem. Kazania jeszcze jako tako odczytywał, ale przy spowiedzi to trudno mu było zrozumieć, co mówią parafjanie. Ten ksiądz jednak, który nie mógł dobrze zrozumieć swych parafjan polskich był najlepszy ks. Wassmannowi i jego zatrzymaniu przez cały przepisany czas.

Po odejściu ks. Wilemskiego starali się polscy parafjanie o otrzymanie księdza-Polaka. Uchwalono rezolucję i prośbę do wyższej władzy duchownej i proszono ks. Wassmanna, aby ją podpisał także i udzielił swego poparcia. Ale ks. proboszcz Wassmann odmówił, bo powiedział, że nie chce narażać się na nieprzyjemności.

A potem gdy przybył ks. Rychter, Polak dobry, ksiądz sprawiedliwy i odważny, który serdecznie i roskliwie zajął się parafjanami polskimi — to znów doszło do tego, że i on został usunięty z parafii i przeniesiony tam, gdzie niema ani jednego Polaka. Taka to jest polityka niemieckich nacjonalistów, która nawet z kościoła chce robić narzędzie polityki germanizacyjnej.

Wiadomość o przeniesieniu ks. Rychtera wywołała poruszenie i żal wśród parafjan polskich. Odbył się też wiec, na którym stwierdzili polscy parafjanie, że 7 lat milczeli, choć widzieli, jak krzywdzono każdego księdza-Polaka. Ale dłużej milczeć — to byłby grzech. Polacy parafji P. Marji protestują stanowczo przeciw prześladowaniu księży polskich i odmawianiu parafjanom polskim opieki duchowej przez proboszcza i władze i żądają, aby na miejsce ks. Rychtera wyznaczony został do parafii ksiądz, któryby znał język polski naprawdę. Po dłuższej i żywej dyskusji, w której zabrali głos dr. Kanarowicz, p. Paszczyk, p. Połkowski, p. Czainski, p. Godarowska, p. Graf, p. Badzińska, p. Kapela, p. Kubik i przy końcu referent p. Helmiński — uchwalono 2 następujące rezolucje:

„My polscy parafjanie parafji Panny Marji w Berlinie (Wrangelstr.) zebrani w dn. 11. października 1925 r. protestujemy przeciw postępowaniu księdza proboszcza Wassmana, który dał pobudkę do przeniesienia ks. kapłana Rychtera. Ks. proboszcz Wassmann zarzuca ks. Rychterowi, że siał niezgodę wśród tutejszych parafjan. Stwierdzamy, że wywody ks. proboszcza są niewłaściwe i — niestety — nie zgadzają się z prawdą. Znając działalność antypolską naszego ks. proboszcza i jego doradców, działalność zwróconą przeciw nam Polakom. zniewoleni

Gospodarcze upośledzanie Śląska Opolskiego.

Projekt utworzenia Górnośląskiej Izby Rolniczej odrzucony.

Bytom. Izba Rolnicza Śląska odbyła onegdaj we Wrocławiu nadzwyczajne walne zgromadzenie. Po omówieniu ciężkiego stanu rolnictwa przystąpiono do sprawy projektu utworzenia odrębnej Górnośląskiej Izby Rolniczej. Sprawa ta wywołała na zgromadzeniu żywy spór między zwolennikami i przeciwnikami utworzenia Górnośląskiej Izby Rolniczej. Przeciwnicy próbowali wykazywać, że niema gospodarczej potrzeby zakładania osobnej Izby Rolniczej i twierdzili, że projekt ten wysuwany jest tylko ze względów politycznych. Przy dyskusji nad tem obśypywali się wzajemnymi zarzutami centrowcy i nacjonalści. Hrabia Praszma, popierający sprawę utworzenia odrębnej Izby Rolniczej, postawił wniosek, by zarząd Izby Rolniczej Śląska porozumiał się z zarządem prowincji górnośląskiej co do kosztów utworzenia odrębnej Izby. Wniosek ten uchwalono, gdyż do niczego on nie zobowiązuje, równocześnie jednak uchwalono ołbrzymią większością wniosek hrabiego Kayserlingka, odrzucający projekt utworzenia osobnej Izby Rolniczej dla Górnego Śląska. Z 25 górnośląskich przedstawicieli, biorących udział w wspomnianem głosowaniu, 13 oświadczy-

ło się przeciw utworzeniu osobnej Izby Rolniczej.

Jest rzeczą ciekawą, że centrowcy, przedstawiający się za zwolenników utworzenia Izby nie bronili tej sprawy w sposób zdecydowany, lecz raczej dla pozorów tylko. Górnośląska zaś prasa centrowa, donosząca o odrzuceniu projektu nie wydaje się być oburzona i raczej godzi się z takim obrotem sprawy. Centrowcy widocznie uważają, że wystarczy to, aby ludziom zdawało się, że oni bronią odrębnych interesów naszego kraju. Przecież mało kto zwróci uwagę na to, że wniosek oddający sprawę utworzenia Izby Rolniczej na drogę nowych rokowań jest nową zwłoką, a Izby Rolniczej dla Górnego Śląska jak nie było tak i nadal niema. Uplynie sporo czasu, zanim obliczą ile to będzie kosztować, potem znowu sprawę odłożą z powodu „braku pieniędzy“ i Górny Śląsk nadal to będzie cierpliwie znosił. I tak niestety być musi, bo lud nasz niema dotychczas swego silnego przedstawicielstwa ani w sejmikach powiatowych, ani w sejmiku prowincjonalnym, ani w innych władzach. „Opiekę“ nad nami sprawują albo otwarci wrogowie, albo obłudnicy — centrowcy. Lud górnośląski powinien to nareszcie zrozumieć i oglądać się za godnymi, własnymi przedstawicielami swoich interesów. Wtedy dopiero dolnośląscy i inni panowie i hrabiowie zaczną się z nami liczyć.

Na Bałkanach uspokaja się.

Paryż. Bułgaria i Grecja powiadomiły Radę Ligi, że przyjmują bez zastrzeżeń jej sąd, oraz że ewakuacja terytorjum bułgarskiego rozpoczęła się wczoraj rano. Delegaci Grecji i Bułgarii zwrócili się do Rady Ligi z prośbą o przeprowadzenie obszerniejszego śledztwa w celu ustalenia źródła częstych incydentów pogranicznych.

Briand przyjął z wielkim zadowoleniem odpowiedź Grecji i Bułgarii do wiadomości. Rada Ligi zapozna się jutro z doniesieniem rzeczników wojskowych, którym powierzono stwierdzenie na miejscu, czy rozkaz skierowany do Grecji i Bułgarii został wykonany.

„Jesteśmy wystąpić w obronie księży polskich, a w tym wypadku ks. Rychtera. Oświadczamy, że nie uchylamy się przed żadną ewentualnością i że będziemy wszelkimi środkami prawnie dozwolonymi dochodzić praw i księży polskich bronić bez względu na to jakie skutki z tego wyniknąć mogą. Równie starać się będziemy postępowanie ks. proboszcza Wassmana przedstawić wyższej władzy duchownej. Poza to podamy tę sprawę przez prasę do publicznej wiadomości, oraz ks. postowi Klimasowi jako obrońcy mniejszości narodowej. Za dalsze skutki nie bierzemy żadnej odpowiedzialności. Przez podobne postępowanie my parafjanie polscy jesteśmy gnębieni i odpychani od kościoła naszego katolickiego.“

Druga rezolucja brzmi:

— „Domagamy się, aby polskie nabożeństwa w naszej parafji odbywały się stale co niedzielę o godzinie 8ej, a nie tak — jak to dotychczas bywało, że uprzywilejowując towarzystwa niemiecko-katolickie opuszczano nabożeństwa polskie. Sprawa nabożeństw polskich winna być raz na zawsze uregulowana.“

Po uchwaleniu tej rezolucji nastąpiły wolne głosy, — w których przytoczonych zostało szereg przykłałów i zażaleń na niesprawiedliwe traktowanie parafjan polskich.

Ksiądz Rychter powołany przez rozkaz swej władzy duchownej musiał opuścić swych parafjan. Parafjanie jednak wdzięczni mu za jego serdeczną opiekę postanowili go pożegnać uroczystie. Odbył się więc na cześć ks. Rychtera wieczorek pożegnalny, który zaczął się — po zagajeniu i odczytaniu porządku dziennego — pieśnią chóralną: „Hymn do Marji, odśpiewaną przez wszystkich obecnych.

Po śpiewie p. prezes komitetu parafjalnego wygłosił piękne przemówienie, w którym opisał, pod jakim naciskiem i przy jakich trudnościach ze strony ks. proboszcza musieli wykonywać swe święte prace księża-Polacy. W części uroczystościowej wystąpili z deklaracjami pp. Jorczak i Kubik, którym zebrani wyrazili gorącymi oklaskami uznania. Potem chór mieszany parafji Najśw. Panny Marji pod kierunkiem p. Brauna odśpiewał szereg pieśni pięknych, zbierając również zastużone oklaski.

Obecny na pożegnaniu sekretarz dzielnicy II. Związków Polaków, p. Ledwolort podkreślił w przemówieniu, że fakty tak niesprawiedliwego postępowania proboszczów nacjonalistycznych powinny się odezwąć głośnym echem nie tylko w Berlinie. W dalszym ciągu zabierali głos: przedstawiciel Tow. Polsko-Katolickiego na poł. wsch. oraz w imieniu Filji Młodzieży Z. Z. P. p. Fr. Helmiński, który odjeżdżającemu ks. Rychterowi złożył gorące podziękowanie za wszystko, co czcigodny duszpasterz uczynił dla Filji Młodzieży. Na wezwanie p. Helmińskiego wszyscy zebrani wznieśli z zapamiętaniem trzykrotny okrzyk na cześć ks. Rychtera: „Niech żyje!“

Nastąpiło wreszcie pożegnanie: Dr. prezes pożegnał ks. Rychtera w serdecznych słowach, poczem wręczono księdzu bukiet kwiatów i podarunek pamiątkowy.

Wzruszony ks. Rychter dziękował za tak serdeczne pożegnanie, w przemówieniu, które poruszyło do łez wszystkich zebranych.

Ks. Rychter mówił o trudnościach na jakie w swej pracy napotykał i zakończył słowami, że „Polakiem jest i będzie, a o polskich parafjanach swych nigdy nie zapomni i zawsze dla nich pracować będzie.“

Po dłuższych jeszcze osobistych pożegnaniach, rozeszli się zgromadzeni z zalem w sercu, że tak zacnego duszpasterza stracili.

K. P.

Wzajemne wstrzymanie wydalenia optantów.

Warszawa. Prezes Rady Ministrów Grabski przyjął delegację posłów na sejm z Pomorza i Wielkopolski z wicemarszałkiem sejmu Plucińskim na czele w sprawie wydalenia optantów niemieckich. Na szereg zapytań ze strony obecnych posłów, wyrażających zaniepokojenie ludności w sprawie optantów, prezes Rady Ministrów powiedział, że nie ma żadnej przyczyny do niepokoju, ponieważ rząd bynajmniej nie rzekł się prawa przysługującego mu na zasadzie konwencji wiedeńskiej w sprawie wyda-

lenia optantów a zawiesił tylko jego wykonanie. Natomiast w sprawie akcji likwidacyjnej rząd żadnych zarządzeń nie wydawał.

Berlin. Oficjalnie podano tu do wiadomości publicznej, że na podstawie porozumienia pomiędzy rządem Rzeszy a rządem polskim w sprawie chwilowego wstrzymania wysiedlenia optantów, również rząd pruski polecił podwładnym organom kompetentnym cofnąć wszelkie nakazy wydalenia optantów polskich z granic państwa pruskiego.

Znaczenie Polski dla pokoju na wschodzie Europy.

Warszawa. Min. Skrzyński przyjął na dłuższej audjencji posła angielskiego w Warszawie Maxmüllera, który w imieniu rządu wielkobrajtyjskiego dziękował ministrowi za stanowisko rządu polskiego w sprawie optantów niemieckich w Polsce. Pos. Maxmüller przedstawił min. Skrzyńskiemu dwie depeche, zredagowane w nader serdecznym tonie, z których jedna była oficjalna w imieniu rządu angielskiego, druga zaś prywatna od ministra Chamberlaina.

Jak się dowiaduje, w dłuższym przemówieniu pos. Maxmüller przedstawił min. Skrzyńskiemu opinię angielskich sfer rządowych w związku z wy-

nikami konferencji w Locarno. W myśl wynurzeń p. Maxmüllera, rządowe sfery angielskie oceniają nader dodatnio działalność delegacji polskiej w Locarno, a zwłaszcza podkreślają z pełnym uznaniem pokojowość i szczerą demokrację polskiej polityki zagranicznej.

Rząd angielski jest nader poważnie zainteresowany w urzysaniu pokoju, również i na Wschodzie Europy, i jest zdania, że Polska powołana jest w tym względzie do odegrania doniosłej roli.

W tutejszych sferach rządowych powyższa enuncjacja wywołała duże wrażenie.

Angielski sąd o znaczeniu umów w Locarno.

London. Sekretarz stanu dla spraw wojny Laming Worthington Evans w wygłoszonym wczoraj przemówieniu wyraził swą opinię o znaczeniu porozumienia w Locarno. Minister jest zdania, że gdy zostanie dokonana ratyfikacja traktatów locarniejskich, zapanuje w Europie świadomość trwałego bezpieczeństwa. Obawa wojny i odwetu jak również okazja do tego rodzaju trudności w stosunkach europejskich, jak ostatni konflikt turecko-bułgarski, są jeżeli nie zupełnie niemożliwe, to w każdym razie znacznie utrudnione. Liga Narodów wzmocniona przez przy-

stąpienie Niemiec do niej łatwo będzie mogła rozwiązywać spory tego rodzaju, co nieporozumienie grecko-bułgarskie. Poza to minister spodziewa się, że dzięki porozumieniu w Locarno będzie można przystąpić do ograniczenia zbrojeń. Francja nie będzie wówczas potrzebowała utrzymywać pod bronią tak wielkiej części swej ludności i już przez samo ograniczenie wydatków na armię Francja będzie mogła uporać się z trudnościami finansowymi. Wreszcie porozumienie w Locarno przyczyni się zdaniem mowcy do podniesienia dobrobytu wszystkich krajów.

Oberwanie się chmury.

Rzym. W Palermo oberwała się chmura wskutek czego ulice miasta stanęły pod wodą. W róż-

nych miejscach woda stała 2 metry wysoko. Szkoły wynoszą wiele milionów lirów.

Wiadomości polityczne z Niemiec.

Krytyka rządu.

Berlin. Zarząd parlamentarnej frakcji socjalistycznej zajmował się na posiedzeniu gospodarczą i finansową polityką rządu. Powzięto uchwałę, sprzeciwiającą się temu, by ciężary podatkowe nakładane były przede wszystkim na warstwy pracujące i używane na popieranie przedsiębiorstw obszarników i przemysłowców. Wsparcia te są tem bardziej znamienne, że dokonują się bez przyzwolenia parlamentu i bez publicznej krytyki. Zarząd zwraca się przeciw temu, by pieniądze publiczne były używane do popierania bankrutujących przedsiębiorstw Reichslandbundu, przez co wzmocnia się nacjonalistyczne cele.

Ruch zarobkowy wśród kolejarzy.

Berlin. Wczoraj odbyły się tu narady kolejarzy nad taryfą zarobkową. Postanowiono zwołać powszechną konferencję związków zawodowych. Żądania kolejarzy dotyczą podwyżki płac licząc do miesiąca wstecz. Trzy zebrania kolejarzy, odbyte w Berlinie powzięły uchwałę odwołania się do strejku na wypadek odrzucenia żądań kolejarzy.

Socjaliści przeciw rządowi Luthra.

Berlin. Zarząd parlamentarnej frakcji socjalistycznej odbył narady nad położeniem, jakie wytworzyło się z powodu ustąpienia trzech ministrów nacjonalistycznych z gabinetu Rzeszy. Zarząd powziął uchwałę następującą: Wystąpienie ministrów nacjonalistycznych wskazuje, że z partją tego rodzaju jest niemożliwą rzeczą uprawiać politykę zagraniczną, odpowiadającą interesom Rzeszy. Socjaliści nie mogą nacjonalistów zwalniać od odpo-

wiedzialności przez to, by przyjmować układ w Locarno wbrew głosom nacjonalistów. Wobec tego wyjście z kryzysu widzą socjaliści tylko w rozwiązaniu parlamentu i rozpisanie naszych wyborów. Ostateczne stanowisko zajmie w tej sprawie posiedzenie pełnej frakcji parlamentarnej.

Z Polski.

Przed świętem „Niezanego Żołnierza” w Katowicach.

Katowice. Anegdaj odbyło się w gmachu Województwa pod przewodnictwem marszałka Sejmu p. Wolnego. Zebranie komitetu święta, przy bardzo licznym udziale przedstawicieli władz i społeczeństwa. Program święta referował p. red. Przybyła. Po żywej dyskusji ustalono następujący program święta:

Dnia 1 listopada, w niedzielę: O godz. 6-tej min. 30 wieczorem uroczyste apel koszarowy z udziałem organizacji społecznych. O godz. 8 wiecz. uroczyste przedstawienie „Dziadów” Adama Mickiewicza — w Teatrze Miejskim, poprzedzone odpowiednią prelekcją i odegraniem marsza żałobnego.

Dnia 2 listopada, w poniedziałek. O godz. 10-tej rano nabożeństwo w kościele św. Piotra i Pawła — z udziałem szerokich sfer społeczeństwa, przedstawicieli władz i organizacji.

Po nabożeństwie pochód na plac Wolności, gdzie będzie wygłoszone jedno przemówienie — poczem złożenie wieńców na pomniku Żołnierza i Powstańców.

Na tem zakończenie święta.

Komitet honorowy święta stanowią J. E. ks. Administrator Dr. Flond, pp. marszałek Wojska, gen. Horoszkiewicz, wojewoda Bielski.

Ze świata

Posel polski w Rzymie u Papieża.

Rzym. Papież przyjął na dłuższej audjencji ambasadora Skrzyńskiego. Po audjencji ambasador odbył rozmowę z kardynałem Gasparim.

Nowy skład parlamentu Szwajcarii.

Berno. Nowo wybrana szwajcarska rada narodowa ma skład następujący: Socjaldemokraci 49, dotychczas 43, komuniści 3, dotychczas 2, grupa socjalistyczna 3, dotychczas 3, wolnomyślni i demokraci 60 dotychczas 58, katolicy konserwatywni 42 dotychczas 44, chłopcy i partja obywatelska 30 dotychczas 34, liberalni demokraci 8, dotychczas 8, bezpartyjni 3, dotychczas 4 mandatów.

Załatwiania kryzysu gabinetowego na Francji

Paryz. Prezydent Doumergue zakończył dziś o godz. 13 konferencję polityczną. Przeważa w tej chwili opinia, że Doumergue powierzy misję utworzenia gabinetu Painlewegu, jednakże niektórzy przyjaciele polityczni Painlewego są zdania, że byłoby bardziej skutecznym, gdy misja ta została powierzona Herriotowi, posiadającemu większe szanse pozyskania do większości rządowej pewnej licznej deputowanych z lewicy i skrajnej lewicy, którzy podczas ostatnich ważniejszych głosowań w parlamencie odsunęli się od Painlewego.

ANTONI FERDYNDAND OSSENDOWSKI 103

PRZEZ KRAJ LUDZI ZWIERZĄT I BOGOW

(KONNO PRZEZ AZJĘ CENTRALNĄ)

OSTATNIA NOC.

Baron Ungern zorganizował bardzo wygodną jazdę dla całej naszej grupy na wschód. Mój agrom, a z nim dwóch żołnierzy polskich dostali wielbłądy, wozy, żywność i przewodników i mieli skierować się na granicę Bargi, przejechać ją z południa na północ, dotrzeć do stacji kolejowej Chajtar; stąd koleją, sprzedawszy konie i wozy, mieli dojechać do Charkowa i Szanchaju, gdzie były już konsulaty polskie.

Ja zaś otrzymałem w prezencie od barona i „boga” samochód, który miał mnie odwieźć tą samą drogą do jeziora Buir-Nor, na granicy Bargi, gdzie powinienem był spotkać agentów Ungerna, którzy ułatwiliby mi przejazd koniami do Chajtaru. Ze mną zamierzał jechać lama z plemienia Turgutów z listami barona do Chin. Mój wyjazd miał nastąpić nazajutrz 21. maja 1921 roku, w godzinę po opuszczeniu przez Ungerna stolicy mongolskiej, skąd wyruszał z dywizją na północ na wyprawę przeciwko wojskom bolszewickim na pograniczu Zabajkala.

Nadszedł ostatni wieczór mego pobytu w Urdze. Na obiedzie byłem u barona. Ungern był spokojny i zamyślony. Po obiedzie pojechaliśmy do księcia Dżam-Bałona. Jurta księcia stała na krańcu dzielnic rosyjskiej, a była urządzona z nadzwyczajnym przepychem.

Gdy samochód zatrzymał się przed jurtą, ksiądz wszedł na nasze spotkanie. Usadził nas na

wspaniałych poduszkach, kazał podać małe stoliki, na których po chwili zjawiła się herbata w chińskich porcelanowych filiżankach, ciastka, orzechy, daktyle i rodzynki. W głębi jurty stał duży ołtarz z posągami Buddy i z kilku jarzącymi się świecami. Na ścianach połyskiwała broń różnego gatunku, i wisiły bogate siodła i uzdy.

— Dzisiaj ostatnia noc, Dżam-Bałonie! — rzekł baron. — Obiecałeś!...

— Pamiętam! — odparł Burjat. — Wszystko przygotowane...

Długo słuchałem wojennych opowiadań tych starych przyjaciół bojowych, ich wspomnień o zabitych towarzyszach i ciężkich, niebezpiecznych przygodach na froncie niemieckim i bolszewickim... Na zegarze wybiła północ. Dżam-Bałon wstał i wyszedł.

— Chcę jeszcze po raz ostatni zapytać o swój los — rzekł generał głosem zakłopotanym, jakgdyby się usprawiedliwiał. — Nie czas mi jeszcze umierać dla sprawy — nie czas!

Burjat powrócił razem z małą kobietą nieokreślonego wieku. Usiadła przy piecyku i, ukłoniwszy się nam, utkwiała swoje czarne oczy w twarzy Ungerna.

Baron w milczeniu skinął w jej stronę, lecz kobieta długo jeszcze siedziała nieruchoma, chwilami tylko nas bystrym wzrokiem ogarniając.

Cerę miała białą, daleko bielszą niż zwykle Mongołki, rysy również o wiele drobniejsze i delikatniejsze, usta pełne, małe, świeże. Odziana była nie po mongolsku, w czystą suknię koloru ciemnego, a na czarnych włosach miała narzuconą chustkę w pstre pasy. Po jakimś czasie dowiedziałem się, że była to najstojniejsza wśród Burjatów czarownica i wyrocznia, córka cyganki i Burjata. Kobieta powolnymi ruchami, jakgdyby od niechcenia, wyjęła wore-

czek z ziółkami i łopatkę barania. Szepcąc jakieś słowa niezrozumiałe, od czasu do czasu rzucała do ognia ziółka. Wkrótce poczułem ostry zapach, lekki zawrót głowy i gwałtowne bicie serca.

Czarownica, spaliwszy cały zapas ziół, włożyła w ogień kość, opaliła ją i zaczęła uważnie oglądać ze wszystkich stron. Nagle twarz jej kurczowo się ściągnęła, w oczach zjawił się przestach i ból. Zerwała z głowy chustkę, krzyknęła przeraźliwie, upadła i zaczęła się wic w konwulsjach, wyrzucając głosem chrapliwym urywane zdania:

— Widzę... groźnego boga wojny... Życie idzie... straszne... za nim cień... czarny, jak noc... czarny... Życie kroczy dalej... Pozostaje do mety... 130 kroków... dalej ciemność... nic nie widzę... nic nie widzę!... Znikł bóg wojny...

Ungern ze smutkiem w oczach spojrzął na mnie.

— Znowu 130... 130 dni! — szepnął w rozpacz. Kobieta spała, upadłszy nawznak i rozłożywszy ręce, lecz w pewnej chwili wydało mi się, że spostrzegłem błysk jej ostrych źrenic pod czarnymi rzęsami.

Studzy Burjata wynieśli bezwładne ciało czarownicy, małej, tajemniczej kobiety, która brała w tragedji urgińskiej jakiś niezrozumiały dla mnie udział.

W jurcie zapanowało długie i ciężkie milczenie. Ungern wstał i zaczął szybko chodzić, szepcąc coś z cicha. Wreszcie zatrzymał się i z palającymi oczyma zaczął śpiesznie mówić:

— Umrę... wszystko jedno! Sprawa zaczęta nie umrze... Widzę już przyszłe losy mego dzieła... Plemiona Dżengiz-Chana obudzone. Nikt już nie potrafi zgasić ognia roznieconego w piersi Mongołów! Po upływie niedługiego czasu Mongolia stanie się olbrzymim państwem od Spokojnego i Indyjskiego oceanu do Wołgi.

(Ciąg dalszy nastąpi)

O czym pamiętać należy w czasie najbliższym.

Wskazówki wyborcze.

Przy zbliżających się wyborach do sejmików prowincjonalnych i do sejmików powiatowych należy zwrócić baczną uwagę na następujące wskazówki:

1) Kto ma prawo głosować?

Prawo głosowania ma każdy mężczyzna i każda kobieta przynależni do Rzeszy; jeśli ukończyli w dniu wyborów (to jest najdalej 29. listopada 1925) 20 lat życia i jeśli mają miejsce stałego zamieszkania w okręgu wyborczym. Pozbawiona prawa głosowania jest osoba, oddana pod kuratelę, pozbawiona praw obywatelskich (bürgerliche Ehrenrechte), żołnierze i t. p.

2) Kiedy się odbędzie głosowanie?

Głosowanie do sejmiku prowincjonalnego i odbędzie się równocześnie w niedzielę 29. listopada 1925 r.

3) Czy jesteś w spisie wyborców?

Każdy uprawniony do głosowania winien być w spisie wyborców tego okręgu, w którym stale mieszka. Do dnia 7. listopada 1925 będą wyłożone w każdym okręgu głosowania spisy uprawnionych do głosowania. Jest obowiązkiem każdego głosującego

zobaczyć, czy jest się w spisie bez błędów zapisanym. Szczególnie winni zgłosić się ci, którzy dotychczas jeszcze nie głosowali lub przenieśli się z innego okręgu głosowania. Zbadać to może też jedna osoba za drugą.

Wnieś protest do zarządu gminnego!

Jeśli który uprawniony do głosowania nie jest wcale zapisany na liście (spis) wyborców (Wählerliste) albo z błędami, powinien wnieść do zarządu gminnego (Gemeindevorstand - Gutsvorstand) protest, najpóźniej do czasu wyłożenia list t. j. 7. listopada. Protest ten powinien brzmieć:

In der Wählerliste bin ich nicht eingetragen, obwohl ich wahlberechtigt bin und allen Bestimmungen des Wahlgesetzes betr. Kreistags- und Provinziallandtagswahlen entspreche.

Gegen die Nichteintragung einsprucherhebend, beantrage ich nachträgliche Eintragung.

Należy to podpisać imieniem i nazwiskiem z daniem gdzie się mieszka i ile ma się lat.

Jest obowiązkiem każdego dobrego Polaka i obywatela zobaczyć także, czy jego znajomi są w porządku zapisani, jeśli zaś nie, należy ich skłonić, by wnieśli protest.

Kongres angielskich związków zawodowych.

57 Kongres Angielskich Związków Zawodowych odbywał się od 7 do 13 września b. r. w mieście nadmorskim Scarborough, w obecności 742 delegatów, reprezentujących 4 342 982 zorganizowanych w związkach zawodowych robotników. Liczba ta oznacza w stosunku do roku ubiegłego wzrost członków o 14 657 pomimo niezmiernie przewlekłego i wciąż wzrastającego kryzysu ekonomicznego.

Przewodniczący kongresu Swales w wygłoszonej przez siebie mowie inauguracyjnej scharakteryzował ogólny stan i zadania angielskiego ruchu robotniczego, określając moment dzisiejszy jako przełomowy, w którym waga się szale w zapasach prowadzonych przez angielską klasę robotniczą z burżuazją. „Jest obowiązkiem wszystkich członków klasy robotniczej wzmocnić do tego stopnia siłę ruchu, aby w chwili ostatecznej walki mechanizm organizacji wytrzymał próbę i okazała się dostateczna liczba ludzi przygotowanych nie tylko do obalenia systemu najemnictwa, lecz do zbudowania nowego systemu, opartego na skoordynowanej pracy, dobrej woli i wzajemnym porozumieniu ludów całego świata.“ Wielkie zadania organizacyjne i polityczne ruchu nadawały piętno całym obradom kongresu, a niedawne zwycięstwo górników dodało przemówieniom ton pewności i wiary w nadchodzące zwycięstwo.

Sprawozdanie Rady przyjęto do wiadomości upoważniając nową Radę do rozszerzenia działalności Wydziału Wydawnictw i budowy wspólnie z Partią Pracy nowego gmachu związkowego w Londynie.

W sprawie centralizacji ruchu powierzono Radzie rozpatrzyć wnioski zmierzające do rozszerzenia kompetencji Rady Głównej Kongresu Trade Unionów i przedstawić je na następnym kongresie. Wniosek lewicy określający jako cel organizacyjny trade unionizmu jeden połączony związek obejmujący wszystkie galezie Pracy został odrzucony.

Przyjęto natomiast zasadniczą uchwałę głoszącą, że zadaniem związków zawodowych jest prowadzenie w porozumieniu z organizacją polityczną walki o obalenie kapitalizmu. W tej samej uchwale kongres potępił jako szkodliwy dla ruchu system co-partnership'u (udziału w zyskach) i podkreślił wagę komitetów fabrycznych dla przejścia przemysłu pod przyszły zarząd robotników.

Uchwalono szereg wniosków w sprawie bezrobocia, zabezpieczeń społecznych i prawa kobiet do równej płacy za jednakową pracę.

Zatwierdzono dotychczasową politykę Rady w sprawie porozumienia z rosyjskimi związkami zawodowymi. Wreszcie uchwalono szereg rezolucji politycznych, naogół dosyć radykalnych. Tak np. zaproponowana przez Purcell'a i przyjęta prawie jednogłośnie rezolucja przeciwko imperjalizmowi orzeka, że wszystkie narody Imperjum Brytyjskiego mają prawo stanowienia o swoim losie, włącznie z prawem oddzielenia się od państwa. Inna rezolucja wyraża solidarność z dążeniami wyzwoleniczymi robotników chińskich, poczynaniami rządu robotniczego w Meksyku itd.

Wreszcie uznano rozwój języka międzynarodowego Esperanto za nader pożądaną w rozwoju stosunków międzynarodowych pomiędzy robotnikami i zalecono wszystkim organizacjom oświatowym, znajdującym się pod wpływem, lub utrzymywanym przez związki zawodowe, nauczanie i propagandę tego języka.

Podczas kongresu odbył się w Scarborough szereg manifestacji, ze śpiewem pieśni rewolucyjnych. Wszystko to świadczy o tym, że angielski ruch zawodowy staje się wyraźnie socjalistycznym i nawet rewolucyjnym.

Sprawa pobytu robotników cudzoziemskich w Rumunii.

Naskutek rozporządzenia z dnia 31. października 1924 r. nastąpiło masowe zwalnianie robotników cudzoziemskich przy czym, wobec krótkiego terminu wypowiedzania prawa pobytu, zwalnianie to działało się ze szkodą nie tylko robotników, ale również przedsiębiorstw.

Zainteresowane związki pracodawców, w szczególności zrzeszenie siedmiogrodzkich przemysłowców, wystąpiły przeto z przedstawieniami i interwencją, co odniosło ten skutek, że zaoszczędzono niektórym przedsiębiorstwom kosztownych i uciążliwych starań i przedłużenie prawa pobytu zatrudnionych w nich cudzoziemców, umieszczonych w urzędowych spisach, nastąpiło automatycznie.

10. czerwca rozpoczęły działalność komisje okręgowe, złożone z pracodawców i robotników które mają badać w każdym wypadku czy zatrudnienie danej kategorii cudzoziemców jest w danym okręgu uzasadnione. Zezwolenia pobytu udzielane są przez komisje te na rok jeden, co w porównaniu do poprzednich krótkoterminowych zezwoleń stanowi znaczną ulgę dla przedsiębiorstw i dla robotników.

Zasadniczo udzielane są pozwolenia na pobyt do czerwca 1926 wszystkim niezbędnym robotnikom cudzoziemskim oraz niektórym specjalnym kategoriom, np. tym którzy przebywali w Rumunii od 1916 roku, ożenili się z Rumunkami, są właścicielami nieruchomości i t. p. Ci którym wyznaczony został termin wyjazdu, mają prawo apelować do Komisji migracyjnej (Comisie de migratiune) Ministerstwa Pracy za pośrednictwem właściwego inspektoratu pracy.

Generalny związek przemysłowców w Bukareszcie zebrał statystyczne dane o liczbie zatrudnionych robotników cudzoziemskich fachowych, z których wynika że jest ich w tym kraju zaledwie około 10-000. Ta niewielka stosunkowo liczba pozwala na względne traktowanie podań o przedłużenie pobytu, tembardziej że młody przemysł rumuński w wielu przedsiębiorstwach nie może wprost obejść się bez pomocy cudzoziemców.

Przysłowia.

Uczciwość i praca ludzi wzbogaca
A krzywdą cudzą karę obudza.

Oddaj coś pożyczyl
A nie będzie nikt złorzeczył.

Rodacy!

Nędza, spowodowana warunkami obecnymi, szerzy się coraz bardziej. Najbardziej dotyka ona tych, którzy bądź wskutek kalectwa, bądź starości i braku opieki zmuszeni są czekać na łaskę lub niełaskę ludzi. Wielu takich biedaków bez chleba i dachu — Polaków znajduje się w ciężkim położeniu. Dotychczas, choć w części, starała się przyjść im z pomocą Konferencja św. Jana Kantego. Ale skromne składki ludzi dobrej woli, nie wystarczają. Nie wszyscy już ci, którzy mogli otrzymać bochenek chleba, będą mogli nadal go otrzymać. Niedługo może nikt go nie otrzyma. Dlatego zwracamy się do wszystkich o pomoc dla naszych najbardziej potrzebujących rodaków, którym grozi głód i śmierć. Dawajcie składki jaknajliczniej na Konferencję św. Jana Kantego. Ratujcie tę organizację, ratujcie dziesiątki istnień ludzkich, skazanych na zagładę. Za ofiarność Waszą z góry składamy Wam serdeczne „Bóg zapłać“. Ofiary przyjmuje Administracja „Dziennika Berlińskiego“.
Zarząd Konferencji.

Wzrost produkcji i wydajności pracy w Stanach Zjednoczonych.

Minister pracy Davis przedstawił w urzędowym swym organie „Monthly Labor Review“ interesujące dane i wnioski o wydajności pracy i o płacach robotniczych w Stanach Zjednoczonych. Począwszy od roku 1921, który był okresem depresji, widoczny jest stały i szybki postęp gospodarczy, o czym świadczy wzrost produkcji, liczby zatrudnionych i płac robotniczych.

W r. 1923 wartość produkcji zwiększyła się w porównaniu do 1921 r. o 38,5 proc., a jeżeli dla określenia wartości przyjmie się różnicę pomiędzy wartością surowców i fabrykatów jako właściwą miarę wydajności fabryk, wzrost tej wydajności osiągnie 41,1 proc. Wobec tego, że liczba zatrudnionych w tym czasie wzrosła o 26,2 proc. a płace robotnicze o 34 proc. stwierdzić musimy, że praca amerykańska bardzo znacznie zwiększyła swoją wydajność i że płace robotnicze bynajmniej nie pochłaniają nadmiernej części zwiększonego bogactwa ogółu.

Minister Davis zwraca uwagę na niebezpieczeństwo grożące przemysłowi amerykańskiemu poczęści właśnie z powodu tego intensywnego tempa produkcji, która w niektórych dziedzinach zaczyna przerażać potrzeby i możność zbytu. W przemyśle węglowym kryzys przybrał już dość ostre formy. Wiele kopalń czynnych jest tylko częściowo i znacznie ograniczyło liczbę zatrudnionych robotników. Zdaniem ministra Davisa 40 proc. kopalń zatrudniających 71 proc. robotników wystarczyłoby dla pokrycia całego zapotrzebowania węgla w obecnym stanie rzeczy. Fabryki żelaza i stali przy użyciu całkowitego swego aparatu i personelu robotniczego pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi. 14 proc. ogólnej liczby 1542 fabryk produkuje 65 proc. obuwi, a w razie wykorzystania całego aparatu i pełnego czasu pracy pokryłyby zapotrzebowanie w ciągu 7 miesięcy, fabryki szyb — w ciągu 17 tygodni. Charakterystyczne dla życia gospodarczego Stanów są cyfry dotyczące produkcji obuwi

